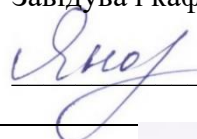

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Європейська інтеграція та
економічний розвиток

Затверджено:
Протокол засідання кафедри економіки,
маркетингу та бізнес-адміністрування
№ 1 від 29 серпня 2022 р.
Завідувач кафедри ЕМБА

 В.П. Яновська

Викладач	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна Доктор економічних наук, професор
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ЯНОВСЬКА Вікторія Петрівна
Е-mail	v.yanovska@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 телефон: +38095-837-60-12
Консультації	Кожен понеділок та середа з 10 до 12 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 або за ZOOM посиланням
Офіційна назва освітньої програми	Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	2/4
Обсяг дисципліни	5 кредити ECTS / 150 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять	Лекції – 20 годин/ 8 годин Практичні заняття – 24 години/ 4 години

Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Інтернет.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	Ознайомлення з основним змістом, механізмами прояву, ключовими проблемами європейського інтеграційного процесу, формами впливу на економічний розвиток.
Загальні компетентності	ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках. СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
Програмні результати навчання	РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ КУРС

Курс дає можливість сформувати цілісне бачення сукупності євроінтеграційних процесів, набути системних знань про національні моделі соціально-економічного розвитку, основні тенденції та перспективи розвитку економіки Європейського союзу, країн-членів, України, поглибити навички системного економічного аналізу.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Змістовий модуль 1. ТЕОРІЇ, ПРИНЦИПИ ТА ЦІННОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Тема 1. Історія та теоретичні засади європейської інтеграції

Історія ЄС: післявоєнна співпраця в Європі (1945–1959 рр.), період економічного зростання (1960–1969 рр.), перше розширення (1970–1979 рр.), початок єдиного ринку (1980–1989 рр.), Європа без кордонів (1990–1999 рр.), подальше розширення (2000–2009 рр.), продовження трансформації і кризи (2010–2019 рр.). Еволюція теоретичних поглядів на євроінтеграційний розвиток. Базові напрями процесів європейської інтеграції: федералізм, неофункціоналізм, міжурядовість, політичні мережі.

Ключові слова: співпраця, економічне зростання, розширення, трансформації, федералізм, неофункціоналізм, міжурядовість, політичні мережі.

Тема 2. Принципи та цінності Європейського Союзу

Цілі Європейського Союзу: в межах кордонів, у світі. Цінності ЄС: людська гідність, свобода, демократія, рівність, верховенство закону, права людини. Пріоритети ЄС. Нова стратегічна адженда: захист громадян та свобод, розвиток сильної та динамічної економічної бази, створення кліматично нейтральної, зеленої, справедливої та соціальної Європи, просування європейських інтересів та цінностей на світовій арені. Політичні орієнтири: європейська зелена угода, Європа, придатна для цифрової епохи, економіка, яка працює для людей, сильніша Європа у світі, просування європейського способу життя, новий поштовх до європейської демократії.

Ключові слова: цінності, стратегічні пріоритети, політичні орієнтири, зелена угода, цифрова економіка, соціальна економіка, демократія.

Змістовий модуль 2. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ЕКОНОМІКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Тема 3. Інституційні та правові засади функціонування та розвитку ЄС

Основні інституції Європейського Союзу: Європейська Рада, Європейський парламент, Рада Європейського Союзу, Європейська Комісія, Європейський Суд, Загальний Суд і Суд аудиторів, Допоміжні органи Європейського Союзу. Правові засади ЄС: договори, схвалені добровільно та демократичним шляхом країнами-членами ЄС; директиви, ухвалені інститутами ЄС, що реалізуються країнами-членами. Основні секторальні політики ЄС: політика в галузі досліджень і технологій, промислова та підприємницька політика, енергетична, транспортна, сільськогосподарська, торгівельна політики ЄС. Регіональна політика: еволюція регіональної політики, транскордонне і прикордонне співробітництво, євро регіони, інституційна основа принципу субсидіарності та нова регіональна політика ЄС. Політика сусідства з ЄС.

Ключові слова: інституції, правові засади, договори, директиви.

Тема 4. Економіка Європейського Союзу

Єдиний ринок ЄС. Загальна та регіональна статистика. Економіка та фінанси. Населення та соціальні умови. Промисловість, торгівля та послуги. Сільське господарство та риболовство. Міжнародна торгівля. Транспорт. Навколишнє середовище та енергія. Наука, технології та цифрове суспільство. Управління бюджетом, система фінансової прозорості, гранти та закупівлі, фінансування, тендери. Життєвий цикл річного бюджету ЄС. Профілі країн-членів ЄС.

Ключові слова: ринок, статистика, макроекономічні показники, бюджет, фінансування, країни-члени.

Тема 5. Євроінтеграційні засади економічного розвитку України

Економічні пріоритети Угоди про асоціацію України з ЄС. Особливості угоди про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Перспективи для ринку високотехнологічної продукції. Можливості та загрози для розвитку ринку продукції машинобудування. Перспективи розвитку вуглеводневого сектору енергетики. Можливості та загрози для збуту продукції металургійної промисловості. Можливості та загрози для ринку агропромислової продукції України. Можливості та загрози на транспортному ринку.

Ключові слова: економічні пріоритети, Угода про асоціацію України з ЄС.

Практичні заняття курсу передбачають виконання аналітичних завдань, дискусії за темами, виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Дослідження теорій протоінтеграційного та інтеграційного періодів.

Практична робота №2. Дослідження стратегічних та правових пріоритетів ЄС.

Практична робота №3. Дослідження особливостей секторальних політик ЄС.

Практична робота №4. Аналіз річного бюджету ЄС.

Практична робота №5. Дослідження транспортного ринку України та ЄС.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за виконанням аналітичних досліджень, розрахункових та інших завдань та активністю здобувачів вищої освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 14 балів за практичну роботу в цілому, 7 балів за практичне заняття). Максимальна сума становить 70 балів.

Самостійна робота

Написання та захист на практичному занятті реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 20 балів.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспект лекцій.
4. [Google Classroom «Європейська інтеграція та економічний розвиток»](#)
5. [Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ](#).

Список рекомендованої літератури

1. Antje Wiener, Thomas Diez (2009) European Integration Theory. Oxford University Press, USA. 310 p.
2. History of the EU. European Union. https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu_en
3. Principles and values. European Union. https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values_en
4. The European Union. What it is and what it does (2020). European Union. 64 p. <https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/en/>
5. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник (2019) С.М. Кваша, О.М. Файчук, О.В. Файчук. К.: НУБіП України. 282 с. http://dglb.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6227/1/Kvasha_Faychuk_Evropeyska%20economichna%20integracij.pdf
6. Матюшенко І.Ю., Беренда С.В., Резніков В.В. (2015) Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: Навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 504 с. https://ndc-ipr.org/media/ndc_old/documents/4_Evrointegr.pdf
7. Регіональна політика Європейського Союзу: Підручник. За ред. В. Чужикова. К.: КНЕУ, 2016. 495 с. https://kneu.edu.ua/userfiles/evrointegracij/Pidruchnik_ERDM_2016.pdf

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).